

Nr 620

Av herr Hedlund m. fl., om höjning av invaliditetstillägget m. m. enligt lagen om allmän försäkring.

(Lika lydande med motion nr 528 i Första kammaren)

Det är en angelägen uppgift för samhällets socialpolitik att medverka till att invalider och andra handikappade kan få så goda levnadsbetingelser som möjligt. Reformen under senare år har medfört vissa förbättringar. Men alltså är de handikappade grupperna eftersatta i olika avseenden och på ett sätt, som inte kan accepteras i ett välfärdssamhälle som vårt.

De särskilda invaliditetsförmåner, som utgår till handikappade för att ekonomiskt möjliggöra för dem att vistas i det egna hemmet, är i sammanhanget av stor betydelse. En invalidiserad som vistas i sitt hem kan, om han är ur stånd att reda sig själv och på grund härav vid upprepade tillfällen dagligen har behov av hjälp av annan, få ett särskilt invaliditetstillägg till sin ålders- eller förtidspension. Invaliditetstillägget kan utgå som pensionskomplettering även till handikappad som utför förvärvsarbete men är i behov av avsevärd hjälp eller har betydande merutgifter för färdmedel eller andra hjälpmedel.

När den handikappades arbetsinsats är sådan, att rätt till förtidspension ej föreligger, kan invaliditetsersättning utgå. Denna är bl. a. avsedd att stimulera till arbete. Berättigade till invaliditetsersättning är dels blinda, som trots sitt handikapp inte har förtidspension och därmed inte heller invaliditetstillägg, dels handikappade som utför förvärvsarbete men är i behov av avsevärd hjälp eller har betydande merutgifter för hjälpmedel.

Genom beslut av 1964 års riksdag infördes ett särskilt vårdbidrag till handikappade barn, som vårdas i hemmet. Bidraget utgår i form av invaliditetsersättning från folkpensioneringen och tillkommer barn under 16 år som på grund av sjukdom, psykisk efterblivenhet, vanförhet eller annat lyte är i behov av särskild tillsyn och vård.

Fjolårets riksdagsbeslut innebar därutöver en indexreglering av de nämnda invaliditetsförmånerna genom anknytning till ATP:s basbelopp. Invaliditetstillägget fastställdes till 30 procent av basbeloppet samt invaliditetsersättningen och därmed vårdbidraget för handikappade barn till 50 procent. Därmed höjdes invaliditetstillägget från 1 200 kronor till 1 440 kronor och invaliditetsersättningen från 2 000 kronor till 2 400 kro-

nor. Sistnämnda belopp gällde sålunda även för vårdbidraget till handikappade barn. Då ATP:s basbelopp numera höjts till 5 000 kronor, utgör alltså invaliditetstillägget 1 500 kronor och invaliditetsersättningen och därmed även vårdbidraget till handikappade barn 2 500 kronor.

Med det hjälpbehov, som de handikappades situation medför, är de nuvarande invaliditetstilläggen och invaliditetsersättningarna enligt vår mening helt otillräckliga. De invalider, som kan bli berättigade till invaliditetstillägg eller invaliditetsersättning, har svåra handikapp, som ställer dem i starkt behov av ekonomiskt stöd. Vad beträffar vårdbidragen till de handikappade barnen är det fråga om fall, där det föreligger behov av särskilt krävande, kontinuerlig tillsyn. I många fall är det önskvärt, att specialutbildad personal hjälper till med träning och vård av barnet. Merkostnaderna för föräldrarna kan bli betydande.

Vi finner det sålunda nödvändigt, att en väsentlig höjning nu genomföres av invaliditetstillägget och invaliditetsersättningen liksom också av det särskilda vårdbidraget för handikappade barn. Invaliditetstillägget bör med indexanknytning till ATP:s basbelopp utgå med 50 i stället för 30 procent av basbeloppet och invaliditetsersättningen med 75 i stället för 50 procent av basbeloppet. Då ATP:s basbelopp f. n. utgör 5 000 kronor, höjes sålunda invaliditetstillägget till 2 500 kronor och invaliditetsersättningen, däri inbegripet det särskilda vårdbidraget till handikappade barn, till 3 750 kronor. De högre beloppen bör gälla från den 1 juli 1965. Kostnadsökningen härför beräknar vi vid nuvarande basbelopp till cirka 10 milj. kronor per år.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta sådan ändring av lagen om allmän försäkring att med verkan från den 1 juli 1965 invaliditetstillägg skall utgå med 50 procent av ATP:s basbelopp, vid nuvarande basbelopp 2 500 kronor, samt invaliditetsersättning och därmed även särskilt vårdbidrag till handikappade barn med 75 procent av ATP:s basbelopp, vid nuvarande basbelopp 3 750 kronor; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig ändring av lagtexter.

Stockholm den 27 januari 1965

Gunnar Hedlund

Nils G. Hansson

S. G. W. Wahlund

Sven Vigelsbo

i Skegrie

John Eriksson

Gustaf Svensson

Harald Larsson

i Bäckmora

i Vä

i Hedenäset